

gogi i powstał, aby czytać. Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, natrafił na miejsce, gdzie było napisane: Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski Pana. Zwinąwszy księgę oddał studze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Niego utkwione. Począł więc mówić do nich: «Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli» (Łk 4,16-21). Odczytany przez Jezusa tekst wyraźnie odnosi się do przepisów Roku Świętego: uwolnienie niewolników, dbanie o ubogich i chorych. Rok Jubileuszowy jest dla ludu „dobrą nowiną”. Zwłaszcza dla tych, którzy cierpieli niedostatek lub popadli w inne życiowe tarapaty.

Naród wybrany odnosił te prawa Roku Świętego do ułożenia sobie we właściwy sposób relacji społecznych. Ubóstwo oznaczało dosłownie to, co zawiera się w znaczeniu tego słowa. Niewolnik to człowiek pozbawiony wolności. W Nowym Testamencie Jezus zmienia sposób patrzenia na świat, a większość symboli i praw odnosi do życia duchowego. I tak biednym nie jest ten, kto nie ma pieniędzy, kto ledwo wiąże koniec z końcem. Biednym jest ten, kto stracił z oczu wolę Boga! Biednymi są np. faryzeusze, którzy „wiążą ciężary wielkie i nie do uniesienia i kładą je ludziom na ramiona, lecz sami palcem ruszyć ich nie chcą” (Mt 23,4). Chorzy to nie ci, którym zdrowie fizyczne odmawia posłuszeństwa, ale ci, którzy grzeszą! Bo właśnie grzech jest największą chorobą człowieka. Największa niewola, w jaką człowiek może być oddany, to niewola grzechu! Największy dług, to konieczność odpokutowania za grzech. Po odczytaniu tego fragmentu Pan Jezus wypowiada bardzo ważne zdanie: „Dziś spełniły się te słowa Pisma”. Czyli Pan Jezus sam rozpoczyna Rok Święty, ale nie w znaczeniu czasu – dwunastu miesięcy – lecz w znaczeniu dziejów: od Niego rozpoczyna się Nowa Era, Nowy Czas, czas zbawienia, czas, w którym ludzie zostają wykupieni z niewoli grzechu, uzdrowieni z choroby grzechu, wyzwoleni i przeznaczeni, „by uczestniczyć w wolności i chwale dzieci Bożych” (Rz 8,21). Tym zdaniem Pan Jezus budzi w nas nadzieję na szczęście wieczne. Bo Rok Święty Nowego Testamentu nie tyle reguluje zasady życia społecznego, co kieruje nasze myśli ku czasom ostatecznym, ku zmartwychwstaniu.

Rok Jubileuszowy dla wspólnoty Kościoła ogłasza papież, wydając odpowiedni dokument, który nazywa się „bulla”. Bulla musi mieć tytuł, który oczywiście bezpośrednio nawiązuje do tematu Roku Świętego. Papież Franciszek pragnie, aby najbliższy Rok Jubileuszowy był rokiem nadziei, stąd tytuł bulli: „Nadzieja zawieźć nie może”. W kolejnych numerach naszego biuletynu będziemy rozważać nauczanie papieża Franciszka zawarte w Bulli otwierającej Rok Święty.

Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Kingi
ul. Siemomysła 37
30-571 Kraków
konto: 10 1240 4474 1111 0000 4664 5393

608 354 914 - ks. proboszcz
506 165 724 - ks. wikariusz
plaszow@kinga.diecezja.krakow.pl
www.kinga.diecezja.krakow.pl

BIULETYN INFORMACYJNY

Parafii św. Kingi w Krakowie

Nr 437

wrzesień 2024

PAPIEŻ FRANCISZEK OGŁASZA ROK ŚWIĘTY

9 maja 2024 roku w Katedrze św. Jana na Lateranie papież Franciszek Bullą *Spes non confundit* (Nadzieja zawieźć nie może) ogłosił, że nadchodzący 2025 rok będzie „Rokiem Świętym”.

Gdy spotykamy się z jakimś wydarzeniem, często zadajemy pytania o to, skąd się ono wzięło, kto je wymyślił i po co, jak się zmieniało w ciągu ostatnich lat... To ważne pytania, gdyż geneza wielu wydarzeń rzuca światło na ich przesłanie i sens. Dlatego postaramy się odpowiedzieć na powyższe pytania w odniesieniu do Roku Jubileuszowego. Przy okazji wyjaśnienie dotyczące nazwy, gdyż zarówno w tym tekście, jak i w wielu innych publikacjach dotyczących Roku Jubileuszowego można spotkać też inne nazwy, takie jak: Rok Święty albo Rok Łaski. Są to różne nazwy tego samego wydarzenia, można je stosować wymiennie.

Najważniejsza wiadomość dotycząca Roku Jubileuszowego jest taka, że wymyślił go... Pan Bóg. Właśnie o Roku Łaski, który Bóg nakazał obchodzić narodowi wybranemu, czytamy w Księdze Kapłańskiej, w jej najstarszej części, zwanej „Prawem Świętości”, której redakcja nastąpiła na początku VI wieku przed narodzeniem Pana Jezusa. Wynika z tego, że tradycja Roku Jubileuszowego, Roku, w którym nasz miłosierny Ojciec chce nas do siebie przytulić i obdarować jeszcze obficie niż zwykle, trwa w naszej wspólnocie wiary już od co najmniej dwudziestu sześciu wieków! Zgodnie z Bożym nakazem Rok Jubileuszowy był obchodzony w Izraelu przez naród wybrany co 50 lat.

W Kościele do idei Roku Świętego powrócono dopiero w roku 1300. O tym, aby tak się stało, zdecydował papież Bonifacy VIII, który chciał też, aby taki rok obchodzono co sto lat. Kolejni papieże skracali jednak ten czas. Papież Klemens VI powrócił do tradycji Starego Testamentu i ogłosił kolejny Rok Święty w 1350 roku. A następnie papież Urban VI nakazał obchodzenie jubileuszu co 33 lata. Zrobił tak, mając na uwadze wiek Pana Jezusa w chwili Jego męki, śmierci i zmartwychwstania. Wreszcie papież Paweł II ogłosił, że Rok Jubileuszowy będzie w Kościele obchodzony co 25 lat, o ile okoliczności zewnętrzne, np. kataklizmy lub wojny, tego nie uniemożliwią. I właśnie ten okres 25 lat, od drugiej połowy XV wieku utrwalił się w tradycji Kościoła jako czas ogłaszania Roku Łaski.

W historii są też przypadki ogłaszania przez papieży Nadzwyczajnego Roku Świętego z powodu specjalnych okazji. Było ich wiele, wspomnimy o kilku z nich. W sierpniu 1683 roku papież Innocenty XI ogłosił go, wzywając do usilnej modlitwy o pokój i o Bożą pomoc w obronie przed atakującymi Europę wojskami tureckimi (miesiąc później doszło do dobrze znanej w naszej ojczyźnie odsieczy wiedeńskiej). Pius XI w 1933 roku, ogłaszając Rok Święty, chciał uczcić 1900 rocznicę zbawczej męki Jezusa Chrystusa. 1950 rocznica tego wydarzenia była okazją do ogłoszenia w 1983 roku Nadzwyczajnego Roku Jubileuszowego przez św. Jana Pawła II. Ostatni trzech papieże ogłaszali Lata Jubileuszowe poświęcone ważnym wydarzeniom życia Kościoła. Jan Paweł II ogłaszał taki Rok czterokrotnie (Rok Maryjny, Rok Rodziny, Rok Różańca i Rok Eucharystii), Benedykt XVI trzykrotnie (Rok św. Pawła, Rok Kapłański i Rok Wiary) oraz Franciszek, który ogłosił Rok Życia Konsekwentnego i Rok św. Józefa, Opiekuna Pana Jezusa.

ROK ŚWIĘTY W STARYM I NOWYM TESTAMENCIE

W Piśmie Świętym znajdujemy szczegółowe rozporządzenia dotyczące Roku Jubileuszowego. Pierwszym z nich jest opis tzw. Roku Szabatowego. Następował on co siedem lat. I był to bardzo ważny rok dla narodu wybranego. Przede wszystkim miał on podkreślić, że wszystko, co mamy na ziemi, tak naprawdę należy do Boga. Wszystko od Niego dostaliśmy, możemy ze wszystkiego korzystać, ale tym Pierwszym Właścicielem wszelkich dóbr ziemskich jest ich Stwórca – Bóg. A my, ludzie, korzystając z Bożych darów, powinniśmy pamiętać o wszystkich naszych braciach, którym w życiu się nie powiodło. Dlatego Pan Bóg nakazał ludziom, aby uprawiali ziemię przez sześć lat, a potem, jak czytamy w Księdze Wyjścia, „siódmego pozwolisz jej leżeć odłogiem i nie dokonasz zbiorów, aby mogli się pożywić ubodzy z twego ludu, a resztę zjedzą dzikie zwierzęta. Tak też postąpisz z twoją winnicą i z twoim ogrodem oliwnym” (Wj 23,11).

Kolejne Boże wskazania dotyczą darowania długów, co miało zapobiegać niesprawiedliwości i wyzyskiwaniu braci ze swojego narodu. Księga Powtórzonego Prawa tak to opisuje: „Pod koniec siódmego roku przeprowadzisz darowanie długów. Na tym będzie polegało darowanie długów: każdy wierzyciel daruje pożyczkę udzieloną bliźniemu, nie będzie się domagał zwrotu od bliźniego lub swego brata, ponieważ ogłoszone jest darowanie ku czci Pana. Od obcego możesz się domagać zwrotu, lecz co ci się należy od brata, daruje twa ręka. Ale u ciebie nie powinno być ubogiego. Pan bowiem pobłogosławi ci na ziemi, którą Pan, Bóg twój, daje ci w posiadanie, jeżeli będziesz słuchał wiernie głosu Pana, Boga swego, wykonując dokładnie wszystkie polecenia, które ja tobie dziś daję” (Pwt 15,1-5). I wreszcie w Roku Szabatowym następowало zwrócenie wolności tym, którzy popadli w niewolę, np. z powodu długów. Dalej w tej samej księdze czytamy: „Jeśli się tobie sprzeda brat twój,

Hebrajczyk lub Hebrajka, będzie niewolnikiem przez sześć lat. W siódmym roku wypuścisz go wolnym od siebie. Uwalniając go, nie pozwolisz mu odejść z pustymi rękami. Podarujesz mu coś z twego drobnego bydła, z klepiska i tłoczni. Dasz mu coś z tego, w czym Pan, Bóg twój, tobie pobłogosławił. Przypomnisz sobie, że byłeś niewolnikiem w ziemi egipskiej i że wybawił cię Pan, Bóg twój. Dlatego ci daję dzisiaj ten nakaz” (Pwt 15,12-15). Z powyższych zdań wynika wyraźnie, że Bóg chce, aby naród wybrany stanowią wspólnotę braci, którzy się wspomagają, dbają o siebie. Bo wiara w Boga to nie tylko rytuał i liturgia, ale przede wszystkim czystość serca oraz wprowadzanie w codzienne życie prawa miłości Boga i bliźniego. Wiara to też zaufanie, że Bóg jest przy nas i wciąż nam pomaga. Dlatego nie boimy się nieuprawiania roli raz na siedem lat – wiemy, że Bóg o nas zadba. I takie jest przesłanie Roku Szabatowego.

Ale na tym nie koniec Bożej opieki nad swoim ludem. W Księdze Kapłańskiej czytamy, że co siedem lat szabatowych należy ogłosić Rok Jubileuszowy: „Policzysz sobie siedem lat szabatowych, to jest siedem razy po siedem lat, tak że czas siedmiu lat szabatowych będzie obejmował czterdzieści dziewięć lat. Dziesiątego dnia siódmego miesiąca zadmiecie w róg. Będziecie święcić pięćdziesiąty rok, obwieścicie wyzwolenie w kraju dla wszystkich jego mieszkańców. Będzie to dla was jubileusz – każdy z was powróci do swej własności i każdy powróci do swego rodu” (Kpł 25,8-10). Rok Jubileuszowy zaczyna się od Dnia Przebłagania. Było to bardzo ważne święto, podczas którego kapłan dokonywał obrzędu przebłagania za grzechy ludu. W tym dniu miłosierny Bóg przyjmował modlitwy i oczyszczał lud z wszelkich grzechów (por. Kpł 16,29-34). Następnie cały rok był przeżywany specjalnie dla Boga, aby dziękować Mu za Jego dary, za ziemię, za plony, za wolność i wyprowadzenie z egipskiej niewoli. Księga Kapłańska uściśla też przepisy, które dotyczyły ludzi w latach szabatowych. Mówi też o zwróceniu wolności, o darowaniu długów, o konieczności dbania o ubogich, o uwolnieniu niewolników i innych zasadach życia społecznego (por. Kpł 25,11-55). My dzisiaj powinniśmy się uczyć tych zasad – oczywiście odpowiednio przekładając je na współczesne warunki. Zawsze możemy zadać sobie pytanie, jak traktujemy to wszystko, co mamy: nasze domy, mieszkania, samochody, komputery, telewizory, pralki, pieniądze, ziemię, itp. Powstają też kolejne pytania do naszego rachunku sumienia. Czy zdajemy sobie sprawę z tego, że tak naprawdę to wszystko, co mamy, należy do Stwórcy? A my jesteśmy tylko użytkownikami dóbr, które dzięki niezbadanej mądrości Bożej znajdują się w naszych rękach. Czy w związku z tym umiemy się tymi dobrami dzielić? Czy potrafimy darować komuś dług? Czy umiemy wybaczyć, czy też nosimy w sercu urazę? Czy umiemy ufać Bogu? Czy cieszymy się z tego, co mamy, i dziękujemy Bogu za te wszystkie dobra? Czy dziękujemy za zdrowie?

W Nowym Testamencie nie znajdziemy opisów związanych z rytuałem dotyczącym Roku Jubileuszowego. Nie znajdziemy też dodatkowych rozporządzeń, które mógłby wydać Pan Jezus. Ale łatwo natknijemy się na słowa o Roku Łaski, które padają, gdy Pan Jezus po raz pierwszy przemawia w synagodze, czytając fragment Księgi Proroka Izajasza. Święty Łukasz tak opisuje to wydarzenie: „Przyszedł również do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do syna-